

[Total No. of Question: 08]

SEAT No. -

SAVITRIBAI PHULE PUNE UNIVERSITY, PUNE

And

Ahmednagar Jilha Maratha Vidya Prasarak Samaj's

NEW LAW COLLEGE, AHILYANAGAR

Diploma in Taxation Laws

101: GENERAL LAW AFFECTING TAXATION

(PAPAR-I) (2018 Pattern)

Time : 03 Hours

Max. Marks : 100

Instructions to the candidates:

- 1) All questions are compulsory.
- 2) Figures to the right indicate full marks.

Q.1) Explain the provisions under Indian Constitution regarding financial relation between union and state.

OR

[15]

Explain the salient features of Indian constitution

Q.2) Explain in detail joint family coparcener and coparcenary property with reference to Mitakshara law and Dayabhaga Law.

OR

[20]

Explain the provision relating "Rules of succession to property of females" under Hindu law.

Q.3) Examine the provision relating to the position of minor in the partnership of the firm under Indian Partnership Act,1932.

OR

[15]

Explain the rights and duties of partner under Indian Partnership Act,1932.

Q.4) Define' Sale of immoveable property 'and explain the rights and liabilities of parties under The Transfer of Property Act, 1882.

OR **[10]**

Discuss the provisions related "Transfer of actionable claim" under The Transfer of Property Act, 1882

Q.5) Explain the provision relating to Examination of witnesses under Indian Evidence Act, 1872

OR **[10]**

Discuss the provisions relating to Burden of Proof under Indian Evidence Act.

Q.6) Explain the procedure for issue of summons under Code of Civil Procedure

OR **[10]**

Explain Inherent Powers of authorities conducting judicial proceeding and limitation.

Q.7) Discuss the provision related to Succession certificate under Indian Succession Act.1925

OR **[10]**

Explain the procedure related to registration of will under Indian Succession Act.1925

Q.8) Explain the obligation in the nature of Trust under Indian Trust Act.

OR **[10]**

Write short note on:

- 1) essential of valid trust
- 2) settler, trustee and beneficiary

[Total No. of Question: 08]

SEAT No. -

SAVITRIBAI PHULE PUNE UNIVERSITY, PUNE

And

Ahmednagar Jilha Maratha Vidya Prasarak Samaj's
NEW LAW COLLEGE, AHILYANAGAR

Diploma in Taxation Laws

101: GENERAL LAW AFFECTING TAXATION

(PAPAR-I) (2018 Pattern)

(मराठी रूपांतर)

Time : 03 Hours

Max. Marks : 100

उमेदवारांना सूचना

1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहे.

2) उजवीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवतात. एकूण प्रश्नांची संख्या: 8

प्रश्न 1) संघ आणि राज्य यांच्यातील आर्थिक संबंधांबाबत भारतीय राज्यघटनेतील तरतुदी स्पष्ट करा. [15]

किंवा

भारतीय संविधानाची ठळक वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

प्रश्न 2) मिताक्षर कायदा आणि दयाभाग कायद्याच्या संदर्भात संयुक्त कुटुंब सह-परिवार आणि सह-संपर्क मालमत्ता तपशीलवार स्पष्ट करा. [20]

किंवा

हिंदू कायद्यांतर्गत "स्त्रियांच्या मालमत्तेच्या उत्तराधिकाराचे नियम" संबंधित तरतुदी स्पष्ट करा.

प्रश्न 3) भारतीय भागीदारी कायदा 1937 अंतर्गत फर्मच्या भागीदारीतील अल्पवयीन पदाशी संबंधित तरतुदीचे परीक्षण करा [15]

किंवा

भारतीय भागीदारी कायदा, 1932 अंतर्गत भागीदाराचे अधिकार आणि कर्तव्ये स्पष्ट करा.

प्रश्न 4) 'अचल मालमत्तेची विक्री' परिभाषित करा आणि मालमत्ता हस्तांतरण कायदा, १८८२ अंतर्गत पक्षांचे हक्क आणि दायित्वे स्पष्ट करा. [१०]

किंवा

मालमत्ता हस्तांतरण कायदा, १८८२ अंतर्गत "कार्यवाही योग्य दाव्याचे हस्तांतरण" (**actionable claim**) संबंधित तरतुदींवर चर्चा करा.

प्रश्न ५) भारतीय पुरावा कायदा, १८७२ अंतर्गत साक्षीदारांच्या तपासणीशी संबंधित तरतुदी स्पष्ट करा. [१०]

किंवा

भारतीय पुरावा कायद्यांतर्गत पुराव्याच्या ओझ्याशी (**burden of proof**) संबंधित तरतुदींवर चर्चा करा.

प्रश्न ६) नागरी प्रक्रिया संहिता अंतर्गत समन्स जारी करण्याची प्रक्रिया स्पष्ट करा [१०]

किंवा

न्यायिक कार्यवाही करणाऱ्या अधिकाऱ्यांचे अंतर्निहित अधिकार (**inherent power**) आणि मर्यादा स्पष्ट करा.

प्रश्न ७) भारतीय उत्तराधिकार कायदा १९२५ अंतर्गत उत्तराधिकार प्रमाणपत्राशी (**succession certificate**) संबंधित तरतुदींवर चर्चा करा. [१०]

किंवा

भारतीय उत्तराधिकार कायदा १९२५ अंतर्गत मृत्युपत्र नोंदणीशी संबंधित प्रक्रिया स्पष्ट करा.

प्रश्न ८) भारतीय विश्वस्त कायद्यांतर्गत विश्वस्ताच्या स्वरूपातील बंधन (**obligation in the nature of trust**) स्पष्ट करा. [१०]

किंवा

थोडक्यात टिपा लिहा:

१) वैध ट्रस्टची आवश्यकता

२) सेटलर, विश्वस्त आणि लाभार्थी

[Total No. of Question: 08]

SEAT No. -

SAVITRIBAI PHULE PUNE UNIVERSITY, PUNE

And

Ahmednagar Jilha Maratha Vidya Prasarak Samaj's

NEW LAW COLLEGE, AHILYANAGAR

Diploma in Taxation Laws

102: INCOME TAX ACT, 1961

(PAPAR-II) (2018 Pattern)

Time : 03 Hours

Max. Marks: 100

Instructions to the candidates:

- 1) Question No. 1 is compulsory and carries 20 marks.**
- 2) Answer any five of the remaining questions carry 16 marks each.**

1) Mr Ganesh MD of beta Limited(Delhi) receives the following salary and perquisites from his employer during 2022-23.

- i. Basic pay rupees 6,60,000 per annum
- ii. Profit bonus rupees 18,000
- iii. DA 2000 per month (enters into retirement benefit)
- iv. Advance salary of April 2022 rupees 55,000
- v. Commission on sales at 4% on turnover of rupees 18,50,000
- vi. Employers contribution towards recognized provident fund(RPF) rupees 90,000
- vii. He has been provided free services of a Gardner salary rupees 14,000 per annum and free services of cook salary rupees 13,600 per annum, free services of Watchmen salary rupees 19,000 per annum.
- viii. A rent-free furnished house in Delhi (rent of unfurnished how house paid by employer rupees 1,08,000, rent of furniture rupees 18,000)
- ix. Mr. Ganesh two children are studying in the school run by the employer
The cost of education in similar institution per student rupees 2,800 per month. Mr Ganesh PAYS rupees 1,000 per month per child to the institute
- x. Electricity bill paid by employer rupees 3,000 per annum
- xi. He has been provided 1800cc car for both official and private purpose&The assessee pays the running and maintenance expenses for personal use.
- xii. The assessee is provided with free lunch during working days (in all to 250 lunches at rupees 70 each)
- xiii. He paid L.I.P rupees 15,000 per annum and professional tax 2500 per annum
- xiv. He received rupees 17,000 by way of reimbursement of the hospital bill by the employer

Compute his taxable income from salary for AY 2023- 24.

(Note- Mr Ganesh has not exercised the option for new taxation regime under section 115 BAC)

- 2) Mr Sanjay is CA in Google Limited Mumbai and he get salary of rupees for 70,000 per month. He owns two houses one of which, House A has been let out to the employer company which in turn was provided to him as rent-free accommodation. Compute gross total income of Mr Sanjay for accounting year 2023 24.

PARTICULARS	HOUSE A	HOUSE B
Municipal value	1,10,000	1,07,000
Fair Rent	1,20,000	1,00,000
Actual Rent received	1,32,000	1,06,000
Municipal tax	18,000 (due)	20,000(paid)
land revenue(paid)	4,000	2,000

Interest on capital borrowed by Mortgaging house A, funds are used for construction of house B rupees 30,000.

- 3) What is Exempt Income & Explain any 12 incomes which do not form part of total income under Income Tax Act?
- 4) What is meant by TDS & TCS & Explain any 10 provisions relating to TDS and TCS?
- 5) Give in detail process of clubbing of Income under Income Tax Act ,1961?
- 6) Explain Return of Income & explain its time limit & any 2 types of returns?
- 7) What is Procedure of assessment of Income Tax? Explain ANY 2 types of assessment under Income Tax Act ,1961?
- 8) Explain the residential status of individual under Income Tax Act 1961? and how income is charged? and explain the provisions relating to residential status of an individual?
- 9) Write short note on: (**ANY TWO**)
- 1) Indian Income and Foreign Income.
 - 2) Definition on: Agriculture income and Person.
 - 3) Definition on: Financial year, previous year, Assessee, Assessment year.
 - 4) Describe any 6 penalties under Income Tax Act, 1961?

[Total No. of Question: 08]

SEAT No. -

SAVITRIBAI PHULE PUNE UNIVERSITY, PUNE

And

Ahmednagar Jilha Maratha Vidya Prasarak Samaj's
NEW LAW COLLEGE, AHILYANAGAR

Diploma in Taxation Laws

102: INCOME TAX ACT, 1961

(PAPAR-II) (2018 Pattern)

(मराठी रूपांतर)

Time : 03 Hours

Max. Marks: 100

उमेदवारांना सूचना

- 3) प्रश्नक्रमांक 1 अनिवार्य आहे आणि त्यात 20 गुण आहेत.
- 4) उरलेल्या कोणत्याही पाच प्रश्नांची प्रत्येकी 16 गुणांची उत्तरे द्या.

- प्रश्न 1) श्री गणेश, बीटा लिमिटेड (दिल्ली) चे एमडी यांना २०२२-२३ दरम्यान त्यांच्या नियोकत्याकडून खालील वेतन आणि सुविधा मिळतात.
- i. मूळ वेतन ६,६०,००० रुपये प्रतिवर्ष
 - ii. नफा बोनस १८,००० रुपये
 - iii. डीए २००० प्रतिमहा (निवृत्ती लाभात प्रवेश)
 - iv. एप्रिल २०२२ चा आगाऊ वेतन ५५,००० रुपये
 - v. १८,५०,००० रुपयांच्या उलाढालीवर ४% दराने विक्री कमिशन
 - vi. मान्यताप्राप्त भविष्य निर्वाह निधी (RPF) मध्ये नियोकत्यांचे योगदान ९०,००० रुपये
 - vii. त्यांना गार्डनर पगार १४,००० रुपये प्रतिवर्ष मोफत सेवा आणि स्वयंपाकी पगार १३,६०० रुपये प्रतिवर्ष मोफत सेवा, वॉचमन पगार १९,००० रुपये प्रतिवर्ष मोफत सेवा देण्यात आल्या आहेत.
 - viii. दिल्लीमध्ये भाडेमुक्त सुसज्ज घर (नसलेल्या घराचे भाडे मालकाकडून १,०८,००० रुपये, फर्निचरचे भाडे १८,००० रुपये)

- ix. श्री गणेश यांची दोन मुले मालकाकडून चालवल्या जाणाऱ्या शाळेत शिकत आहेत. प्रति विद्यार्थी समान संस्थेतील शिक्षणाचा खर्च दरमहा २,८०० रुपये. श्री गणेश संस्थेला प्रति मुलासाठी दरमहा १,००० रुपये देतात
- x. नियोक्त्याने भरलेले वीज बिल दरवर्षी ३,००० रुपये
- xi. त्यांना अधिकृत आणि खाजगी दोन्ही कारणांसाठी १८०० सीसीची कार देण्यात आली आहे आणि करदाता वैयक्तिक वापरासाठी चालवण्याचा आणि देखभालीचा खर्च देतो.
- xii. करदात्याला कामाच्या दिवसांमध्ये मोफत दुपारचे जेवण दिले जाते (एकूण २५० जेवणापर्यंत प्रत्येकी ७० रुपयांना)
- xiii. त्याने वार्षिक १५,००० रुपये एल.आय.पी. आणि २५०० रुपये व्यावसायिक कर भरला
- xiv. त्याला नियोक्त्याकडून रुग्णालयाच्या बिलाच्या परतफेडीच्या स्वरूपात १७,००० रुपये मिळाले

२०२३-२४ च्या मूल्यांकन वर्षासाठी त्याच्या करपात्र उत्पन्नाची पगारातून गणना करा.

(नोट- श्री गणेश यांनी कलम ११५ बी ए सी अंतर्गत नवीन कर प्रणालीचा पर्याय वापरला नाही)

२) श्री संजय हे गुगल लिमिटेड मुंबईमध्ये सीए आहेत आणि त्यांना दरमहा ७०,००० रुपये पगार मिळतो. त्यांच्याकडे दोन घरे आहेत ज्यापैकी एक घर अ हे नियोक्ता कंपनीला भाड्याने देण्यात आले आहे जे त्यांना भाडेमुक्त निवास म्हणून देण्यात आले. २०२३-२४ च्या लेखा वर्षासाठी श्री संजय यांचे ढोबळ एकूण उत्पन्नाची गणना करा.

तपशील	घर अ	घर ब
महानगरपालिका मूल्य	११००००	१०७०००
वाजवी भाडे	१२००००	१०००००
मिळालेले वास्तविक भाडे	१३२०००	१०६०००
महापालिका कर	१८००० (देय)	२०००० (भरले)
जमीन महसूल (भरलेला)	४०००	२०००

घर अ वर घेतलेल्या भांडवलावरील व्याज रु ३०,०००. भांडवल घर ब च्या बांधकामासाठी वापरला जातो.

- ३) एक्सेम्प्ट उत्पन्न म्हणजे काय आणि प्राप्तिकर कायद्यांतर्गत एकूण उत्पन्नाचा भाग नसलेले कोणतेही १२ उत्पन्न स्पष्ट करा?
- ४) टीडीएस आणि टीसीएस म्हणजे काय आणि टीडीएस आणि टीसीएसशी संबंधित कोणत्याही १० तरतुदी स्पष्ट करा?
- ५) प्राप्तिकर कायदा, १९६१ अंतर्गत उत्पन्न एकत्रित करण्याची प्रक्रिया तपशीलवार सांगा?
- ६) प्राप्तिकरचे रीटर्न स्पष्ट करा आणि त्याची वेळ मर्यादा आणि कोणत्याही २ प्रकारचे रीटर्न स्पष्ट करा?
- ७) प्राप्तिकर मूल्यांकनाची (assessment) प्रक्रिया काय आहे? प्राप्तिकर कायदा, १९६१ अंतर्गत कोणत्याही २ प्रकारचे मूल्यांकन स्पष्ट करा?
- ८) प्राप्तिकर कायदा, १९६१ अंतर्गत व्यक्तीची निवासी स्थिती (residential status) स्पष्ट करा? आणि उत्पन्न कसे आकारले जाते? आणि एखाद्या व्यक्तीच्या निवासी स्थितीशी संबंधित तरतुदी स्पष्ट करा?
- ९) थोडक्यात नोट लिहा: (कोणीही २)
 - १) भारतीय उत्पन्न आणि परकीय उत्पन्न.
 - २) व्याख्या: शेती उत्पन्न आणि व्यक्ती.
 - ३) व्याख्या: आर्थिक वर्ष, मागील वर्ष, करदाता, कर निर्धारण वर्ष.
 - ४) आयकर कायदा, १९६१ अंतर्गत कोणत्याही ६ दंडांचे वर्णन करा?

[Total No. of Question: 09]

SEAT No. -

SAVITRIBAI PHULE PUNE UNIVERSITY, PUNE

And

Ahmednagar Jilha Maratha Vidya Prasarak Samaj's

NEW LAW COLLEGE, AHILYANAGAR

Diploma in Taxation Laws

103: INTEGRATED GOODS & SERVICES TAX ACT, 2017 (GST)

(Paper - III) (2018 Pattern)

Time : 03 Hours

Max. Marks : 100

Introductions to candidates:

1) Question number 9 is compulsory

2) Out of remaining attempt any five questions.

3) Figures to the left indicate question number, and figures to the right indicate full marks.

1. Explain the following terms as per IGST Act, 2017. Also provide an example for each.
 - a) Location of the Supplier of Services.
 - b) Location of the Recipient of Services. **[16]**

2. Explain Provision relating to Place of Supply of Goods other than supply of goods imported into, or exported from India? **[16]**

3. Explain the concept and provisions for Zero-rated Supply under Integrated Goods and Services Tax Act, 2017? **[16]**

4. Define the terms Supply as per GST And Explain what does Composite Supply and Mixed Supply Means? **[16]**

5. A) Jai Ltd, a registered supplier under GST in Pune, is directed by Sai Ltd, Kerala to Deliver Goods valued Rs 24,00,000 to Deep Ltd Nashik.
Discuss and comment on above regarding Place of supply, levy of tax and Determine tax liability of Goods.
(Where Rates applicable are CGST-9%, SGST-9%, IGST-18%) **[10]**

AND

- B) Explain Need for GST in India? [06]**
- 6. Explain Inter-state Supply and Intra-State Supply under GST with one example each? [16]**
- 7. Define Input Tax Credit? Explain Eligibility and Conditions for taking Input Tax Credit? And the Time Limit for availing Input Tax Credit? [16]**
- 8. Explain Provision relating to Compulsory Registration under GST? And Activities Requiring Compulsory Registration? [16]**
- 9. Write short notes on any two: [20]**
- a) Condition to claim benefit of Composition Levy.
 - b) Cascading effect of Tax
 - c) Business Definition
 - d) UIN holder under GST

[Total No. of Question: 09]

SEAT No. -

SAVITRIBAI PHULE PUNE UNIVERSITY, PUNE

And

Ahmednagar Jilha Maratha Vidya Prasarak Samaj's

NEW LAW COLLEGE, AHILYANAGAR

Diploma in Taxation Laws

103: INTEGRATED GOODS & SREVICES TAX ACT, 2017 (GST)

(Paper - III) (2018 Pattern)

(मराठी रूपांतर)

Time : 03 Hours

Max. Marks : 100

सूचना :

- i) प्रश्न क्रमांक ९ अनिवार्य आहे.
- ii) कोणत्याही पाच प्रश्नांची उत्तरे द्या.
- iii) सर्व प्रश्नांना प्रत्येकी 20 समान गुण आहेत .

10. IGST अधिनियम, 2017 नुसार खालील संज्ञा स्पष्ट करा. प्रत्येक संज्ञेसोबत एक उदाहरण देखील द्या.

- a) सेवा पुरवठादाराचे स्थान.
- b) सेवा प्राप्तकर्त्याचे स्थान.

[१६ गुण]

11. भारतातून आयात केलेल्या किंवा निर्यात केलेल्या असलेल्या वस्तूंच्या बाहेर न केलेल्या वस्तूंच्या आपूर्तीच्या ठिकाणाबद्दली स्पष्टीकरण स्पष्टीकरण करा?
गुण]

[१६

12. २०१७ साली एकीकृत वस्तू आणि सेवा कर अधिनियमाखाली शून्य-दर आपूर्तीसाठी अवधारणा आणि प्रावधान स्पष्टीकरण करा?

[१६ गुण]

13. GST नुसार “पुरवठा (Supply)” या संज्ञेची व्याख्या करा आणि “संयुक्त पुरवठा (Composite Supply)” व “मिश्रित पुरवठा (Mixed Supply)” यांचा अर्थ स्पष्ट करा.

[१६ गुण]

14. A) जय लिमिटेड, जी पुणे येथे GST अंतर्गत नोंदणीकृत पुरवठादार आहे, तिला साई लिमिटेड, केरळ यांच्याकडून पीप लिमिटेड, नाशिक यांना रु .24,00,000 किंमतीचा माल पोचवण्याचे निर्देश दिले आहेत.
वरीलप्रकरणी पुरवठ्याचे ठिकाण (Place of Supply), कर लादणी (Levy of Tax) व वस्तूचे करायित्व (Tax Liability) यासंबंधी चर्चा करा व भाष्य करा.
(लागू दर: CGST – 9%, SGST – 9%, IGST – 18%) [१० गुण]
आणि
- B) भारतामध्ये GST ची गरज का होती हे स्पष्ट करा. [०६ गुण]
15. अंतरराष्ट्रीय आणि राज्यांतर आपूर्तीचे स्थानांतरण आणि राज्यांतर आपूर्तीचे स्थानांतरण जीएसटीअंतर्गत स्पष्टीकरण करा, प्रत्येकाचे एक उदाहरण सोडा. [१६ गुण]
16. इनपुट टॅक्स क्रेडिट म्हणजे काय? इनपुट टॅक्स क्रेडिट मिळविण्याची पात्रता व अटी स्पष्ट करा. तसेच इनपुट टॅक्स क्रेडिट मिळविण्याची कालमर्यादा काय आहे? [१६ गुण]
17. जीएसटीअंतर्गत अनिवार्य नोंदणीबद्दली प्रावधान स्पष्टीकरण करा? आणि अनिवार्य नोंदणीच्या गतिविध्यांबद्दल स्पष्टीकरण करा? [१६ गुण]
18. कोणत्याही दोनांवर लघु टिप्पण्या लिहा: [२० गुण]
- संमिश्र कर योजनेचा (Composition Levy) लाभ घेण्यासाठी आवश्यक अटी कोणत्या आहेत?
 - कराचा पुहेरी भार (Cascading Effect of Tax) म्हणजे काय?
 - व्यवसायाची व्याख्या काय आहे? (Business Definition)
 - GST अंतर्गत UIN धारक म्हणजे कोण?

[Total No. of Question: 06]

SEAT No. -

SAVITRIBAI PHULE PUNE UNIVERSITY, PUNE

And

Ahmednagar Jilha Maratha Vidya Prasarak Samaj's

NEW LAW COLLEGE, AHILYANAGAR

Diploma in Taxation Laws

104: CUSTOMS ACTS, 1962

(PAPAR-IV) (2018 Pattern)

Time: 03 Hours

Max. Marks: 100

All questions are compulsory -

- 1) *Question 1 to 5 carry 16 marks each*
- 2) *Question 6 carry 20 marks*

1. Discuss the powers of customs officers regarding search, seizure and arrest under Customs Act 1962?

OR

Discuss the concept of customs duty? What are the types of custom duties under Customs Act, 1962?

2. Explain the appeals to different tribunals and courts available under Customs Act, 1962?

OR

Write a detailed note on offences and prosecution under the Customs Act, 1962?

3. Discuss Transit Goods, Transshipment Goods & Coastal Goods in Customs Act, 1962 in details?

OR

Describe the procedure for the clearance of imported and exported goods under Customs Act, 1962?

4. Explain the process of warehousing and the types of warehouse under the Customs Act, 1962??

OR

Explain duty drawback and the procedure to claim it under Customs Act, 1962?

5. Discuss the concept of settlement of cases under Customs Act, 1962?

OR

What are the different classes of officers under the Customs Act, 1962? Discuss their powers and functions under the Customs Act, 1962?

6. Write Detailed note on:- (**Any Two**)
- a) Import and Export under Customs Act, 1962
 - b) Provisional Assessment of Duties.
 - c) Offences by companies.

[Total No. of Question: 06]

SEAT No. -

SAVITRIBAI PHULE PUNE UNIVERSITY, PUNE

And

Ahmednagar Jilha Maratha Vidya Prasarak Samaj's

NEW LAW COLLEGE, AHILYANAGAR

Diploma in Taxation Laws

104: CUSTOMS ACTS, 1962

(PAPAR-IV) (2018 Pattern)

(मराठी रूपांतर)

Time: 03 Hours

Max. Marks: 100

सूचना - i) कोणत्याही पाच प्रश्नांची उत्तरे द्या.

ii) सर्व प्रश्नांना प्रत्येकी 20 समान गुण आहेत .

प्र. १) सीमाशुल्क कायदा १९६२ अंतर्गत शोध, जप्ती आणि अटक करण्याबाबत सीमाशुल्क अधिकाऱ्यांच्या अधिकारांची चर्चा करा?

किंवा

सीमाशुल्काच्या संकल्पनेची चर्चा करा? सीमाशुल्क कायदा १९६२ अंतर्गत सीमाशुल्काचे प्रकार कोणते आहेत?

प्र. २) सीमाशुल्क कायदा १९६२ अंतर्गत उपलब्ध असलेल्या विविध न्यायाधिकरण आणि न्यायालयांमध्ये अपील स्पष्ट करा?

किंवा

सीमाशुल्क कायदा १९६२ अंतर्गत गुन्हे आणि खटल्यांवर सविस्तर उत्तर लिहा?

प्र. ३) सीमाशुल्क कायदा १९६२ मध्ये ट्रान्झिट गुड्स, ट्रान्सशिपमेंट गुड्स आणि कोस्टल गुड्सची तपशीलवार चर्चा करा?

किंवा

सीमाशुल्क कायदा १९६२ अंतर्गत आयात आणि निर्यात केलेल्या वस्तूंच्या क्लिअरन्सची प्रक्रिया वर्णन करा?

प्र. ४) सीमाशुल्क कायदा १९६२ अंतर्गत गोदामात माल (goods) साठवणेची प्रक्रिया आणि गोदामाचे विविध प्रकार स्पष्ट करा?

किंवा

सीमाशुल्क कायदा १९६२ अंतर्गत सीमाशुल्कची परतफेद स्पष्ट करा आणि त्यावर द्यावा करण्याची प्रक्रिया स्पष्ट करा?

प्र. ५) सीमाशुल्क कायदा, १९६२ अंतर्गत प्रकरण तजो काढण्याच्या संकल्पनेवर चर्चा करा?

किंवा

सीमाशुल्क कायदा, १९६२ अंतर्गत अधिकाऱ्यांचे वेगवेगळे वर्ग कोणते आहेत? सीमाशुल्क कायदा, १९६२ अंतर्गत त्यांचे अधिकार आणि कार्ये यावर चर्चा करा?

प्र. ६) यावर सविस्तर टीप लिहा:- (कोणतेही दोन)

i) सीमाशुल्क कायदा, १९६२ अंतर्गत आयात आणि निर्यात

ii) सीमाशुल्कचे तात्पुरते मूल्यांकन (Provisional assessment of duties).

iii) कंपन्यांद्वारे केलेले गुन्हे.

[Total No. of Question: 08]

SEAT No. -

SAVITRIBAI PHULE PUNE UNIVERSITY, PUNE

And

Ahmednagar Jilha Maratha Vidya Prasarak Samaj's

NEW LAW COLLEGE, AHILYANAGAR

Diploma in Taxation Laws

105: BOOK KEEPING & ACCOUNTANCY

(PAPAR-V) (2018 Pattern)

Time : 03 Hours

Max. Marks : 100

Instructions to the candidates:

- 1) Question No. 1 is compulsory and carries 20 marks.**
- 2) Answer any five of the remaining questions carry 16 marks each.**

Q.1) From the Trial Balance of Mangla given below and Adjustments, you are required to prepare Trading and Profit and Loss Account for the year ended 31st March, 2019 and Balance Sheet as on that date.

Debit Balances	Amt. Rs	Credit Balances	Amt. Rs.
Stock (1/4/2018)	32,500	Capital	
Purchases	40,000	Mangla	1,60,000
Sundry Debtors	1,00,000	Sales	60,000
Bills Receivable	8,500	Sundry Creditors	30,000
Wages	3,000	Bills Payable	15,000
Investments	32,000	Commission	325
Postage	2,700	Purchases Return	1,000
Insurance	7,500		
Plant & Machinery	15,000		
Salaries	4,850		
Prepaid Rent	2,000		
Bad Debts	500		
Furniture	12,500		
Cash In Hand	3,775		
Sales Returns	1,500		
	266325		266325

Adjustments:

- 1) Closing Stock is valued at Cost Price Rs. 28,000 and Market Price Rs. 32,000.
- 2) Insurance is paid up to 30th June 2019.
- 3) Outstanding Expenses - Wages Rs. 800, Salaries Rs. 700.
- 4) Book value of Plant and Machinery is reduced to Rs. 13,000.
- 5) Depreciate Furniture by 5% p.a.
- 6) Provide further Bad debts of Rs. 800.
- 7) Goods of Rs. 3,000 distributed as a free sample.

(April – 2025)

Q. 2) Jyoti Kumari keeps her books on Single Entry System. From the following particulars, prepare Opening and Closing Statement of Affairs and Statement of Profit or Loss for the year ended 31st March 2024.

Particulars	Amount	Amount
	(Rs.) 01.04.2023	(Rs.) 31.03.2024
Bank Balance	35,000	30,000
Cash Balance	14,000	10,000
Sundry Debtors	1,20,000	1,60,000
Stock	50,000	90,000
Furniture	18,000	18,000
Machinery	90,000	1,20,000
Sundry Creditors	32,000	50,000
Bills Payable	18,500	25,000

Additional Information:

1. Jyoti has withdrawn Rs. 33,500 from the business for her private use.
2. She has introduced additional Capital of Rs. 5,000 in the business on 1st Jan, 2024
3. Additions to Machinery were made on 1st January, 2024
4. Depreciate Furniture and Machinery @ 10% p.a.
5. Maintain R.D.D. @ 15% on Sundry Debtors.
6. Closing Stock is overvalued by 20% in the books.

Q. 3) Give Journal Entries to rectify the following errors:

- 1) Goods purchased from Sujit for Rs. 3,000/- were recorded in Sales Book.
- 2) Goods for Rs. 5,200/- sold to Sachin was passed through Purchase Book.
- 3) A customer returned goods worth Rs. 800/- was recorded in Purchase Return Book.
- 4) A credit sale of Rs. 240/- to Ajit was entered in the Sales books as Rs. 420/
- 5) Sale of old Table and Chairs for Rs. 900/- was treated as sale of goods.
- 6) Rent paid for proprietor's residence Rs. 1,200/-, debited to Rent A/c.

Q. 4) Enter the following transactions in cash book with cash and bank columns of Mehta & Sons.

2019 Oct.

1 Cash in hand Rs. 13,000 and Bank balance Rs. 24,000

3 Cash sales Rs. 80,000 at 10% Trade discount.

5 Cash purchases Rs. 60,000 at 10% T.D. and 5% C.D. half the amount was paid in cash and remaining by cheque.

7 Deposited cash in to bank Rs. 40,000

9 Received bearer cheque from Sumit Rs. 9,500

13 Sold goods for cash Rs. 12,000 at 4% T.D.

15 Paid Life Insurance premium Rs. 4,000

18 Cheque received on 9th Oct. 2019 deposited into bank.

22 Received crossed cheque from Prabhakar Rs. 6,000

27 Introduced additional capital Rs. 25,000 and deposited the same into Bank A/c

28 Paid Electricity bill Rs. 3,000 and Telephone bill Rs. 4,100

30 Received crossed cheque for dividend Rs. 6,250.

Q.5) On 31st March 2018, Bank Pass Book of Mr. Ravikant showed a credit balance of Rs. 16,700. Prepare Bank Reconciliation Statement with the following information:

- i) Cash of Rs. 8,500 drawn from his savings account has been shown in current account in Cash Book.
- ii) Cheques amounting to Rs. 27,000 were deposited into bank for collection, out of which cheques amounting to Rs. 23,000 only were credited upto 31st March 2018.
- iii) Cheques of Rs. 40,500 were issued on 25th March 2018, of which only one cheque of Rs. 1,500 was presented for payment on 30th March 2018.
- iv) Bill Receivable of Rs. 11,700 which was discounted with the bank was dishonoured on 30th March 2018. The intimation was received on 5th April 2018.
- v) Insurance premium Rs. 14,400 paid by bank appeared twice in the Cash Book.
- vi) Pass Book debit side was overcast by Rs. 300.
- vii) Interest allowed by bank Rs. 800 appeared in the Pass Book only.

Q. 6) Journalise the following transactions in the books of Dhoni Ebike Centre
 2018 Nov 1 Sold 1,000 shares for Rs. 100 each and paid brokerage @ 1% and amount credited to our account.
 4 Purchased goods from Ashish & Co. of Rs. 2,00,000.
 6 Sold goods to Virat & Co. Rs. 1,50,000.
 8. Paid for Advertisement Rs. 30,000 to Times of India.
 10 Paid for Printing and Stationery Rs. 7,000.
 12 Purchased goods from Prakash & Co. 1,50,000 @ 18% GST.
 15 Paid for Transport charges Rs. 10,000 @ 12% GST.
 20 Purchased goods from Vikram & Sons Rs. 1,20,000 @ 18% GST and paid half the amount immediately.
 25 Paid to Prakash & Co. less 10% discount.
 30 Invoiced Goods to Sanjay Rs. 60,000.
 31 Sanjay returned goods of Rs. 10,000.
 31 Sanjay became insolvent and recovered only 50 paise in a rupee as final settlement from him.

Q.7) Given Below is the Balance Sheet of Vaishali, Madhuri, and Menka who were sharing profit and losses in the ratio 3:3:3:

Balance Sheet As on 31st March, 2019

Liabilities	Amt Rs	Amt Rs	Assets	Amt Rs	Amt Rs
Creditors		10,500	Cash		19,500
Bank Overdraft		5,000	Debtors	16,000	
General Reserve		12,000	Less RDD	<u>2,000</u>	14,000
Capital:			Furniture		15,000
Vaishali		28,700	Machinery		40,000
Madhuri		31,800	Motor Car		25,000
Menka		30,000	Profit & Loss A/C		4,500
		1,18,000			1,18,000

Vaishali retired on 1st April 2019 from the firm on the following terms.

1. Furniture be valued Rs. 14,000, Machinery at Rs. 38,000 and Motor car Rs. 23,800.
2. R.D.D. be maintained at 5% on Debtors.

3. Goodwill of the firm be valued at Rs. 15,000. However, only Vaishali's share in it is to be raised in the Books.
4. A part payment of Rs. 10,000 be made to Vaishali and the balance be transferred to her Loan Account.

Prepare Profit and Loss Adjustment Account, Partners Capital A/c, Balance Sheet of new firm.

Q.8) Write Short Notes (Any Four)

- a) Petty Cash Book
- b) Features of Not-for-Profit Concerns
- c) Rectification of Errors
- d) Reasons for Bank Reconciliation Statements
- e) Importance of Book Keeping

[Total No. of Question: 08]

SEAT No. -

SAVITRIBAI PHULE PUNE UNIVERSITY, PUNE

And

Ahmednagar Jilha Maratha Vidya Prasarak Samaj's

NEW LAW COLLEGE, AHILYANAGAR

Diploma in Taxation Laws

105: BOOK KEEPING & ACCOUNTANCY

(PAPAR-V) (2018 Pattern)

(मराठी रूपांतर)

Time : 03 Hours

Max. Marks : 100

उमेदवारांना सूचना:

- 1) प्रश्न क्रमांक १ अनिवार्य आहे आणि त्याला २० गुण आहेत.
- 2) उर्वरित कोणत्याही पाच प्रश्नांची उत्तरे द्या, प्रत्येकी १६ गुण आहेत.

प्रश्न १. मंगला खाली दिलेल्या परीक्षा सूची आणि समायोजनांवरून, तुम्हाला ३१ मार्च २०१९ रोजी संपलेल्या वर्षासाठी ट्रेडिंग आणि नफा आणि तोटा खाते आणि त्या तारखेचा बॅलन्स शीट तयार करणे आवश्यक आहे.

डेबिट बॅलन्स	किंमत रु.	क्रेडिट बॅलन्स	किंमत रु.
स्टॉक (१/४/२०१८)	३२,५००	मंगला - भांडवल	१,६०,०००
खरेदी	४०,०००	विक्री	६०,०००
विविध ऋणको	१,००,०००	विविध धनको	३०,०००
प्राप्त विपत्रे	८,५००	देय विपत्रे	१५,०००
मजुरी	३,०००	कमिशन	३२५
गुंतवणूक	३२,०००	खरेदी परत	१,०००
टपाल खर्च	२,७००		
विमा	७,५००		
यंत्र व संयंत्र	१५,०००		
वेतन	४,८५०		
पूर्वदत्त भाडे	२,०००		
बुडीत कर्जे	५००		
फर्निचर	१२,५००		
रोख रक्कम	३,७७५		
विक्री परत	१,५००		
	२६६३२५		२६६३२५

समायोजन:

- १) बंद होणाऱ्या स्टॉकचे मूल्य किंमत २८,००० रुपये आणि बाजारभाव ३२,००० रुपये आहे.
- २) विमा ३० जून २०१९ पर्यंत भरला जातो.
- ३) थकबाकी खर्च - वेतन ८०० रुपये, वेतन ७०० रुपये.
- ४) प्लांट आणि मशिनरीची बुक व्हॅल्यू १३,००० रुपये करण्यात आली आहे.
- ५) फर्निचरचे दर ५% ने कमी करा
- ६) ८०० रुपयांचे आणखी बुडीत कर्ज द्या.
- ७) ३,००० रुपयांच्या वस्तू मोफत नमुना म्हणून वाटल्या.

प्रश्न २. ज्योती कुमारी सिंगल एंट्री सिस्टीमवर त्यांचे लेख ठेवतात. खालील तपशीलांवरून, ३१ मार्च २०२४ रोजी संपलेल्या वर्षासाठी व्यवहारांचे सुरुवातीचे आणि अंतिम अवस्था विवरण आणि नफा किंवा तोटा विवरण तयार करा.

तपशील	रक्कम (रु.) ०१.०४.२०२३	रक्कम (रु.) ३१.०३.२०२४
बँक बॅलन्स	३५,०००	३०,०००
रोख शिल्लक	१४,०००	१०,०००
विविध ऋणको	१,२०,०००	१,६०,०००
स्टॉक	५०,०००	९०,०००
फर्निचर	१८,०००	१८,०००
यंत्रसामग्री	९०,०००	१,२०,०००
विविध धनको	३२,०००	५०,०००
देय बिले	१८,५००	२५,०००

अतिरिक्त माहिती:

१. ज्योती कुमारी ने तिच्या खाजगी वापरासाठी व्यवसायातून ३३,५०० रुपये काढले आहेत.
२. तिने १ जानेवारी २०२४ रोजी व्यवसायात ५,००० रुपयांचे अतिरिक्त भांडवल सादर केले आहे.
३. १ जानेवारी २०२४ रोजी यंत्रसामग्रीमध्ये भर घालण्यात आली.
४. फर्निचर आणि यंत्रसामग्रीचे मूल्य १०% दराने कमी करा.
५. विविध ऋणको वर १५% दराने आरडीडी कायम ठेवा.
६. बुकमध्ये क्लोजिंग स्टॉकचे २०% जास्त मूल्य आहे.

प्रश्न ३ खालील चुका दुरुस्त करण्यासाठी जर्नल नोंदी द्या:

- १) सुजितकडून ३,०००/- रुपयांना खरेदी केलेल्या वस्तूंची विक्री पुस्तकात नोंद करण्यात आली.
- २) सचिनला ५,२००/- रुपयांना विकलेला माल खरेदी पुस्तिकेतून पास करण्यात आला.
- ३) एका ग्राहकाने परत आलेल्या वस्तूंची नोंद खरेदी परत पुस्तकात ८००/- रुपयांची होती.
- ४) अजितला २४०/- रुपयांची क्रेडिट विक्री विक्री पुस्तकात ४२०/- रुपये म्हणून नोंदवण्यात आली.
- ५) जुन्या टेबल आणि खुर्च्यांची ९००/- रुपयांची विक्री वस्तूंची विक्री मानली गेली.
- ६) मालकाच्या निवासस्थानासाठी दिलेले भाडे रु. १,२००/-, भाडे खात्यातून डेबिट केले.

प्रश्न ४. मेहता अँड सन्सच्या रोख आणि बँक कॉलमसह कॅश बुकमध्ये खालील व्यवहार प्रविष्ट करा.

२०१९ ऑक्टोबर

१. हातात रोख रक्कम १३,००० रुपये आणि बँकेतील शिल्लक २४,००० रुपये
३. रोख विक्री रु. ८०,००० वर १०% व्यापार सवलत.
५. रोख खरेदी १०% टीडी आणि ५% सीडी दराने ६०,००० रुपये अर्धी रक्कम रोखीने आणि उर्वरित रक्कम चेकने दिली.
७. बँकेत ४०,००० रुपये रोख जमा केले.
९. सुमितकडून ९,५०० रुपयांचा बेअरर चेक मिळाला.
१३. रोखीने वस्तू विकल्या १२,००० रुपये ४% टीडी दराने
१५. भरलेला जीवन विमा प्रीमियम ४,००० रुपये
९. ऑक्टोबर २०१९ रोजी मिळालेला १८ धनादेश बँकेत जमा झाला.
२२. प्रभाकरकडून ६,००० रुपयांचा क्रॉसड चेक मिळाला.
२७. अतिरिक्त भांडवल २५,००० रुपये गुंतविले आणि ते बँक खात्यात जमा केले.
२८. भरलेले वीज बिल रु. ३,००० आणि टेलिफोन बिल रु. ४,१००
३०. लाभांशासाठी ६,२५० रुपयांचा क्रॉसड चेक मिळाला.

प्रश्न ५. ३१ मार्च २०१८ रोजी, श्री. रविकांत यांच्या बँक पासबुकमध्ये १६,७०० रुपये क्रेडिट बॅलन्स दाखवण्यात आला होता. खालील माहितीसह बँक रिकन्सिलिएशन स्टेटमेंट तयार करा:

- i) त्याच्या बचत खात्यातून काढलेले ८,५०० रुपये रोख रक्कम कॅश बुकमध्ये चालू खात्यात दाखवण्यात आली आहे.
- २) २७,००० रुपयांचे धनादेश बँकेत जमा करण्यात आले होते, त्यापैकी ३१ मार्च २०१८ पर्यंत फक्त २३,००० रुपयांचे धनादेश जमा झाले.
- iii) २५ मार्च २०१८ रोजी ४०,५०० रुपयांचे धनादेश देण्यात आले होते, त्यापैकी ३० मार्च २०१८ रोजी १,५०० रुपयांचा फक्त एक धनादेश पेमेंटसाठी सादर करण्यात आला.
- iv) रु. ११,७०० चे बँकेत वटविण्यात आलेले प्राप्य विपत्र ३० मार्च २०१८ रोजी अनादरीत झाल्याची सूचना दि. ५ एप्रिल २०१८ रोजी प्राप्त झाली.
- v) बँकेने भरलेला १४,४०० रुपये विमा प्रीमियम कॅश बुकमध्ये दोनदा आला.
- vi) पासबुक डेबिट बाजू ३०० रुपयांनी अधिक भरलेली आहे.
- vii) बँकेने दिलेले ८०० रुपये व्याज फक्त पासबुकमध्येच होते.

प्रश्न ६. धोनी एबाईक सेंटरच्या पुस्तकांमध्ये खालील व्यवहारांची नोंद करा.

२०१८ नोव्हेंबर

१. १,००० शेअर्स रु. १०० रुपयांना विकले आणि १% दराने ब्रोकरेज दिले आणि खात्यात रक्कम जमा केली.
४. आशिष अँड कंपनीकडून २,००,००० रुपयांचा माल खरेदी केला.
६. विराट अँड कंपनीला वस्तू विकल्या. रु. १,५०,०००.
८. जाहिरातीसाठी टाईम्स ऑफ इंडियाला ३०,००० रुपये दिले.
१०. छपाई आणि स्टेशनरीसाठी ७,००० रुपये दिले.
१२. प्रकाश अँड कंपनीकडून खरेदी केलेल्या वस्तू १८% जीएसटीवर १,५०,०००.
१५. वाहतूक शुल्कासाठी १२% जीएसटी दराने १०,००० रुपये दिले.
२०. विक्रम अँड सन्सकडून १८% जीएसटी दराने १,२०,००० रुपयांचा माल खरेदी केला आणि अर्धी रक्कम लगेच भरली.
२५. प्रकाश अँड कंपनीला रुपये दिले तर १०% सूट कमी.
३०. संजयला वस्तू विकल्या ६०,००० रुपये.
३१. संजयने १०,००० रुपयांचा माल परत केला.
३१. संजय दिवाळखोर झाला आणि त्याच्याकडून अंतिम सेटलमेंट म्हणून एका रुपयांमध्ये फक्त ५० पैसे वसूल केले.

प्रश्न ७. खाली वैशाली, माधुरी आणि मेनका यांचा ताळेबंद दिला आहे ज्या ३:३:३ या प्रमाणात नफा आणि तोटा वाटून घेत होत्या:

३१ मार्च २०१९ रोजीचा ताळेबंद

दायित्वे	रु.	रु.	मालमत्ता	रु.	रु.
धनको		१०,५००	रोख		१९,५००
बँक ओव्हरड्राफ्ट		५,०००	ऋणको	१६,०००	
सामान्य राखीव		१२,०००	कमी आरडीडी	२,०००	१४,०००
भांडवल:			फर्निचर		१५,०००
वैशाली		२८,७००	यंत्रसामग्री		४०,०००
माधुरी		३१,८००	मोटरगाडी		२५,०००
मेनका		३०,०००	नफा आणि तोटा खाते		४,५००
		१,१८,०००			१,१८,०००

वैशाली १ एप्रिल २०१९ रोजी खालील अटींवर फर्ममधून निवृत्त झाली.

१. फर्निचरची किंमत १४,००० रुपये, यंत्रसामग्रीची किंमत ३८,००० रुपये आणि मोटरगाडीची किंमत २३,८०० रुपये असावी.

२. कर्जदारांवर आरडीडी ५% वर राखला जाईल.

३. फर्मच्या सदृच्छेचे मूल्य १५,००० रुपये असेल. तथापि, त्यात फक्त वैशालीचा वाटा हिशोबात जमा करायचा आहे.

४. वैशालीला १०,००० रुपयांचा काही भाग द्यावा आणि उर्वरित रक्कम तिच्या कर्ज खात्यात हस्तांतरित करावी.

नवीन फर्मचा नफा आणि तोटा समायोजन खाते, भागीदार भांडवल खाते, ताळेबंद तयार करा.

प्रश्न ८. लहान नोट्स लिहा (कोणत्याही चार)

अ) पेटी कॅश बुक

ब) नफा न मिळवणाऱ्या कंपन्यांची वैशिष्ट्ये

क) चुका सुधारणे

ड) बँक सामंजस्य विधानांची कारणे

ई) पुस्तपालन चे महत्त्व